

De slacht van het mageslacht

Jeugdtheater als surplus | WOUTER HILLAERT

toeschouwer – jong en oud – op een maximaal sensitieve manier wil beschouwen en prikkelen. Het gezelschap herhaalt op die manier een kindbeeld tot een kinderlijk, speels mensbeeld in een samenleving waar spel alémaar meer aan banden wordt gelegd.

Paauwe ze soms creëert. Even vaak levert het echter culinaire escapades op waarbij het publiek meeaanschuift aan de ontbittende van een hotel (zoals in *Peranso/Hotel Tomillo* van Laika, 2004/2005), of licht erotiserende sappen en spijzen krijg' toegediend (zoals in *Unifax-doue* van Petit Bazar Erotik, 2001/2002). Laika profiteert zich als een gezelschap dat zinnelijk (eerder dan zintuiglijk) theater maakt, dat de

De trek naar LOCUTUS buiten de vertrouwde 'black box' is eveneens in het jeugdtheaterlandschap present. Zo benadrukt men nogmaals dat (jeugd)creaties niet zozeer een kind- maar een mensbeeld reflecteren. Jeugdtheatercreaties reflecteren een kinderlijk mensbeeld: een mensbeeld dat geworteld is in een aandacht voor het kinderlijke, het speels zijn. Dit levert niet zelden collagevoorstellingen op, zoals Hanneke

Buitengekomen uit Zwijnen! van Bronks, bots je op een aantal spelletjes. Het lijkt de klassieke kunsteducatieve Vlaamse kermis, maar bij nader inzien gaat het om de epiloog van de voorstelling. 'Maak evenveel mannetjes af als je ogen gooit', luidt het order bij een dobbelbakje met twee legers staande soldaatjes. Oorlog wordt een kinderspel, jeugdtheater dé manier om zijn mechanismen uit te klaren. Of hoe een afdeling die vaak doorgaat voor een vereenvoudiging van 'het grote theater', hier een extra wapen vindt.

Er was een tijd, ik was beginner, dat ik alle jeugdtheater super vond. 'Omdat het, al was het voor kinderen, toch zo goed gemaakt bleek.' Het had wat het volwassenentheater vaak ontbeerde: het wervelende, het montere, het al eens gek durven doen in plaats van te moeilijk. Kortom, het sprak op je gevoel. Zo blijven *Zolderling* van Bronks en later *Hamlet* van HETPALEIS nog steeds topherinneringen. Zeker nu ik vandaag, vier jaar en tientallen voorstellingen later, rond jeugdtheater een referentiekader heb opgebouwd, en enkel nog bij uitzondering in de wolken raak. Tegenover het verworven discours van makers 'dat jeugdtheaterproducties enkel geslaagd zijn als ze ook volwassenen treffen', dat er dus eigenlijk geen onderscheid is, steekt de praktijk bijwijlen schrill af. Neem dit voorjaar. *Ik wil een vis zijn* van De Maan, *Schaap met laarsjes* van Anna's Steen, *Klein Duimpje* in een productie van Antwerpen Open, *Eentje* van Taptoe, en zelfs het langverwachte *Ridderverdriet* van Laika en HETPALEIS: om telkens andere redenen bleken het veeleer kinderachtigheden dan geslaagd theater, hoe speels hun vorm ook zat. Natuurlijk had je ook voltreffers als *Dallas* van de Kopergieterij of *Mixico Impossible* van de Kakkewieten, die beiden niet toevallig putten uit alternatief dramaturgisch materiaal. Maar het gemiddelde theater voor kinderen blijft van de aard van *Het begin van alles* van Luxemburg en *Davina sans compromis* van De Werf: herkenbare jeugdperikelen die met de nodige fantasie en visuele energie een beetje grappig en een beetje tragisch aandoen. Mooi, aangenaam. Maar als ze volwassenen treffen, doen ze dat louter omdat die ook ooit jong geweest zijn. In al hun charme ontberen ze wat het volwassenentheater wél vaak weet te serveren: discussiestof, inhoudelijke complexiteit.

Bij zijn eerste aanblik is *Zwijnen!*, de bewerking van Shakespeares klassieker *Titus Andronicus* door Mieja Hollevoet voor een publiek vanaf negen jaar, weinig anders. In korte broek opent Sus Slaets de voorstelling vanuit het kindperspectief dat zo-wat elke jeugdvoorstelling typeert. Hij vertolkt Titus' kleinzoon Lucius, die met naïeve strijdvaardigheid (alleen een houten zwaardje ontbreekt nog) het débacle van al zijn tweeëntwintig nonkels verhaalt. Zij zijn in de overwinningsslag van vader Titus tegen de Goten stuk voor stuk uiteengereten, verpletterd, binnenste-